

Uddannelsens titel: Injektion af medicin

Inspirationsmaterialet er udviklet af: Heidi Bidstrup Larsen; Bornholms Sundheds- og Sygeplejeskole.
e-mail: heidi.larsen@bhsund.dk

1. Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Endvidere tilknyttet følgende af EPOS FKBere:

2223 Socialpsykiatri og fysisk/psykisk handicap

2272 Sundheds- og sygeplejeopgaver i sygehusvæsenet

Arbejdsfunktioner

Uddannelsen retter sig mod personer, der har erfaring fra arbejdet som social- og sundhedsassistent, og som i dagligdagen har injektion i arbejdsfunktionen. Social- og sundhedsassistentens egen kompetence styrkes, og risici for uheld mindskes. Arbejdet som Social- og Sundhedsassistent er mangfoldigt, og der er mulighed for at specialisere sig indenfor arbejdsområderne. Ved skift fra et speciale til et andet, giver denne uddannelse grundlæggende viden om injektion, med mulighed for et dybere kendskab til det speciale som social- og sundhedsassistenten nu befinder sig i. Der er stor forskel på at arbejde som social- og sundhedsassistent i psykiatri, hjemmepleje eller hospital. Nogle vil primært skulle administrere psykofarmaka, andre blodfortyndende medicin eller insulin.

Deltagerforudsætninger

Det anbefales at Social- og sundhedsassistent med minimum ½ års erfaring. Det anbefales at deltageren har en viden der svarer til de mål der er i AMU nr. 42680 Medicin administration. Uddannelsen kan også laves i forhold til en specifik sygdom/lidelse – således at uddannelsen kan kobles på anden AMU-uddannelse.

Relevante uddannelser at kombinere med

42683	Pleje og behandling af diabetikere
44008	Pleje af patient med akut medicinsk sygdom
43436	Hospice metoder i praksis
42680	Medicin administration
46834	Borgere med kronisk sygdom
42684	Psykiatrisk suppleringsuddannelse

2. Ideer til tilrettelæggelse

Der skal tages udgangspunkt i deltagerens motivation for at lære injektionsteknik. Velkomstbrevet kan opfordre til at deltageren inden uddannelses start reflekterer over præcis i hvilke situationer de kommer til at anvende injektion,- hvilke overvejelser har de? Deltageren skal være afklaret med egen

virksomhed/organisation hvilke forventninger der er til at bringe sine kompetencer i spil. Dette vil give en god debat om kompetencer og forvaltning af ansvar. Hermed er der via medinddragelse i målsætningsprocessen allerede faciliteret en refleksionsproces før uddannelses start. Det understøttende miljø i virksomheden bliver motiveret af deltageren selv til at følge op på kompetencen. Transfer fremmes i undervisningen hvis der forekommer identiske elementer. Derfor er det vigtigt at deltagerne er med til at bringe mange eksempler fra deres dagligdag med ind i undervisningen. Lige så vigtigt er det at deltagerne har redskaberne i hænderne og kan afprøve den korrekte procedure.

3. Temaer

Temaoversigt

Tema 1: Huden og Musklernes anatomi og fysiologi

- Huden og musklers anatomi og fysiologi.
- Valg af injektionssteder

Tema 2: Injektionsteknik

- Subkutan injektion – hvor og hvordan?
- Intramuskulær injektion – hvor og hvordan?
- Hygiejnisk og sikkerhedsmæssig håndtering af injektionsudstyr
 - Stikuheld og indrapportering
- Observation og indberetning af komplikationer
- Kommunikation

Tema 3: Medicin og ansvar

- Med udgangspunkt i deltagernes erfaring med lægemidler ex.: psykofarmaka, insulin, vacciner, vitaminer, antikoagulations behandling
 - Virkning af lægemiddel
 - Bivirkning
 - Interaktioner.
- Farmakokinetik i forbindelse med injektioner.
- Social- og Sundhedsassistentens ansvarsområde

4. Opgaver og undervisningsmaterialer

Tema 1:

Visuelle plancher af muskler og hud anvendes. Lad deltagerne selv mærke/føle på egen krop og gerne på hinanden.

Udlever en tegning/billede af overarm, lår og balle uden påskrevne relevante muskler for injektion, lad selv deltagerne udfylde disse. De kan tage udgangspunkt i undervisningen eller selv søge på nettet eller i relevant litteratur.

Udlever en planche over kroppen både foran og bag. Lad selv deltagerne udfylde hvor og hvornår det er relevant, henholdsvis at injicere subkutan og intramuskulært. De kan tage udgangspunkt i undervisningen eller selv søge på nettet eller i relevant litteratur.

Tema 2:

For at deltageren skal modtage så praksisnær undervisning som muligt er det læringsmæssigt udbytterigt at forsøge at måle ud på hinanden. Det er mere virkelighedsnært end simulationsdukker. Ved injektion kan simulationsdukker anvendes.

Opgave subkutan injektion: Tag pincetgreb på dig selv og derefter en meddeltager til S.C. injektion.

Opgave intramuskulær injektion: Udmål til intramuskulær injektion i Gluteus Maximus på en meddeltager og derefter på Deltoideus og Femoris.

Ved subkutan injektion kan der også med fordel anvendes stikkepuder. Deltageren kan også stikke i det subkutane væv i abdominal området på sig selv. Diverse medicinale firmaer har stikkepuder som de gerne giver som reklame. Se eksempler fig. 1.

fig. 1

Sikkerhed og hygiejne kan med fordel øves for at sikre arbejdsrutine i klargørelse – udførelse og afslutning. Her er det vigtigt at pointere at der inden dokumentering er udført korrekt håndhygiejne. Afbryde smitteveje (PC, PDA eller kuglepen). Indberetning af uheld kan variere alt efter hvilken praksis deltageren kommer fra.

Tema 3:

Det skal være med udgangspunkt i deltagerens praksis at de fordyber sig i lægemidlet eller lægemidlerne de kan komme til at administrere i deres praksis. Der er stor forskel på at arbejde som social- og sundhedsassistent i psykiatri, hjemmepleje eller hospital. Nogle vil primært skulle administrere psykofarmaka, andre blodfortyndende eller insulin. Det kræver et opsøgende arbejde fra underviserens side

for at finde frem til hvilket udgangspunkt undervisningen skal have. Underviser kan med fordel lade deltagerne sidde i grupper og fordybe sig i det lægemiddel der er relevant for deres praksis, hvor de kan forberede en kort information til de andre på uddannelsen. Hertil kan kommunikation kobles.

Case:

Du/I skal injicere (relevant lægemiddel) til Peter. Fortæl for resten af holdet hvordan du gennemfører dette.

Klargørelse – udførelse/kommunikation med Peter – afslutning.

Kan forklares og eller opføres som et lille skuespil.

Opgave:

Undersøg i autorisationsloven og hos sundhedsstyrelsen hvilke krav der er til social og sundhedsassistentens kompetencer og ansvar.

Hvordan er kompetencebeskrivelsen for social- og sundhedsassistenten i din virksomhed? (underviser kan med fordel meddele deltageren i velkomstbrevet, at kompetencebeskrivelsen skal medbringes)

5. Litteraturliste mv.

www.medicin.dk (medicinhåndbogen)

Statens Serum Institut (www.SSI.dk)

<http://www.ssi.dk/Vaccination/Administration%20af%20vacciner/Injektionsteknik.aspx>

Subkutan injektion:

<http://www.ssi.dk/Vaccination/Administration%20af%20vacciner/Injektionsteknik/Subkutan%20injektion.aspx>

Intramuskulær injektion:

<http://www.ssi.dk/Vaccination/Administration%20af%20vacciner/Injektionsteknik/Intramuskulaer%20injektion%20beorn%20og%20voksne.aspx>

http://www.dsr.dk/Sygeplejersken/Sider/SY-2001-46-23-1-Klinisk_sygepleje.aspx

Sikkerhed:

<http://stikboksen.dk/>

Ansvar og kompetence:

www.retsinformation.dk

www.sundhedsstyrelsen.dk

Til inspiration:

www.medicinadministration.dk (region Sjælland)